

מבוא לתהליכים סטוכסטיים/ תרגיל 5

אנא שלחו את פתרונותיכם לכתובת shlomiru@gmail.com עד יום ד' 10.05.23 ב 15:30.
על צירוף האותיות stochex להופיע בנושא המכתב או בגוף המכתב שבו נשלח התרגיל.

שאלה 1

- א. האם קיימות שתי שרשרות מרקוב $\{X_n\}_{n=0}^{\infty}$ ו $\{Y_n\}_{n=0}^{\infty}$ על אותה קבוצת מצבים עם אותה מטריצת מעבר ועם מצבים התחלתיים שונים, כך שההסתברות שעבור אין סוף ערכי n יתקיים $(Y_n = X_n)$ היא 0 ?
- ב. האם קיימות שתי שרשרות מרקוב $\{X_n\}_{n=0}^{\infty}$ ו $\{Y_n\}_{n=0}^{\infty}$ על אותה קבוצת מצבים עם אותה מטריצת מעבר ועם מצבים התחלתיים שונים, כך שההסתברות שעבור אין סוף ערכי n יתקיים $(Y_n = X_n)$ היא 1 ?
- ג. האם קיימות שתי שרשרות מרקוב $\{X_n\}_{n=0}^{\infty}$ ו $\{Y_n\}_{n=0}^{\infty}$ על אותה קבוצת מצבים עם אותה מטריצת מעבר ועם מצבים התחלתיים שונים, כך שההסתברות שעבור אין סוף ערכי n יתקיים $(Y_n = X_n)$ היא 0.5 ?
-

שאלה 2

- נתונה שרשרת מרקוב על השלמים האי שליליים. נניח ש $P_{i,i-1} = 1$ עבור כל $i \geq 1$.
- א. נניח ש $P_{0,i} = 0.5^{i+1}$ עבור כל $i \geq 0$. מהו המחזור של מצבי השרשרת ? האם מצב 0 הוא נשנה חיובי ?
- ב. נניח ש $P_{0,i} = 0.5^{i-5}$ עבור כל $i \geq 6$. מהו המחזור של מצבי השרשרת ? האם מצב 0 הוא נשנה חיובי ?
-

שאלה 3

נתונה שרשרת מרקוב בעלת קבוצת המצבים $\{1,2\}$ ומטריצת מעבר

$$\begin{pmatrix} 0.3 & 0.7 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

נמקו מדוע קיים הגבול $\lim_{n \rightarrow \infty} P_{1,1}^{(n)}$ ומצאו אותו.

אתם מוזמנים להתייעץ איתי, שלומי, בטלפון 058-5582931 שבעה ימים בשבוע.